

PLA LOCAL
PER A UN
ENVELLIMENT
INTEGRAL
PLEI 2018-2030

Envellir bé a Terrassa!

Ajuntament de
Terrassa

El repte de l'envelliment

**Terrassa es suma a l'estratègia mundial de la OMS
en la dècada 2020-2030,
en relació a l'envelliment saludable***

*Decade of Healthy Ageing 2020-2030

Antecedents i procés

2015

SEGELL CIUTATS AMIGUES DE LES PERSONES GRANS (OMS)

Anàlisi de la incorporació en la planificació de polítiques i programes municipals la perspectiva de les persones grans.

2015-2017 Execució / 2018 Avaluació

Lideratge Servei de Promoció de la Gent Gran

Anàlisi de 8 àrees temàtiques:

- participació social i cívica**
- comunicació**
- relacions de suport i ajuda mútua**
- serveis socials i de salut**
- respecte, desigualtats i inclusió**
- mobilitat i transport**
- accessibilitat i ús dels espais públics i privats**
- habitatge**

Antecedents i procés

2018

Elaboració PLA ESTRATÈGIC DE LA GENT GRAN

Diagnosi quantitativa i qualitativa

Establiment d'objectius

Establiment línies estratègiques i accions

Suport tècnic de la Diputació de Barcelona i GAPS

Colideratge de Serveis Socials i Servei de Promoció Gent Gran

El PLA ESTRATÈGIC DE LA GENT GRAN no es finalitza

CIUTATS AMIGUES DE LES PERSONES GRANS

PLA ESTRATÈGIC DE LA GENT GRAN 2018

8 Àrees (OMS)

- participació social i cívica
- comunicació

- relacions de suport i ajuda mútua
- serveis socials i de salut
- respecte, desigualtats i inclusió

- mobilitat i transport
- accessibilitat i ús dels espais públics i privats
- habitatge

3 EIXOS

- reconeixement de la contribució social de les persones grans

- foment de la salut i el benestar

- entorns propicis i favorables

Antecedents i procés

2020

Incorporació actuacions transversals antic Pla i reformulació
Proposta d'estratègia a partir de la Diagnosi feta al 2018

2021

Desenvolupament del PLEI 2018-2030

Coliderat del Pla des del Servei de Promoció Gent Gran amb Serveis socials i
Servei d'Autonomia

Establiment Grup Motor

Calendarització accions de participació i consens i validació dels documents finals

Presentació al Ple Municipal darrer trimestre any 2021

PLA ESTRATÈGIC DE LA GENT GRAN 2018

Elaboració del PLA mitjançant procés participatiu tècnic i de la població

- Elaboració diagnosi 2018
- Definició de 3 Línies Estratègiques
- Definició Objectius Generals de cada LE
- Definició d'objectius específics
- Definició d'algunes propostes d'accions

inacabat

PLA LOCAL PER UN ENVELLIMENT INTEGRAL 2021

Elaboració del PLEI mitjançant mini procés participatiu tècnic i de la població

- Incorporació cap i personal tècnic al servei de Gent Gran
- Desdoblament SS i Autonomia i incorporació personal tècnic.
- Reorganització Grup Motor
- Adequar el PLA als ODS
- Redefinir 3 línies estratègiques en EIXOS
- Afegir un EIX de COMUNICACIÓ
- Actualització diagnosi quantitativa
- Nou procés participatiu

- Revisió Pla de Govern actual per incloure les accions dirigides a les persones grans en cada EIX.

- Estructuració en PLA LOCAL PER UN ENVELLIMENT ACTIU (10 anys) i PLA D'ACCIONS DE MANDAT (4anys).

Diagnosi Terrassa

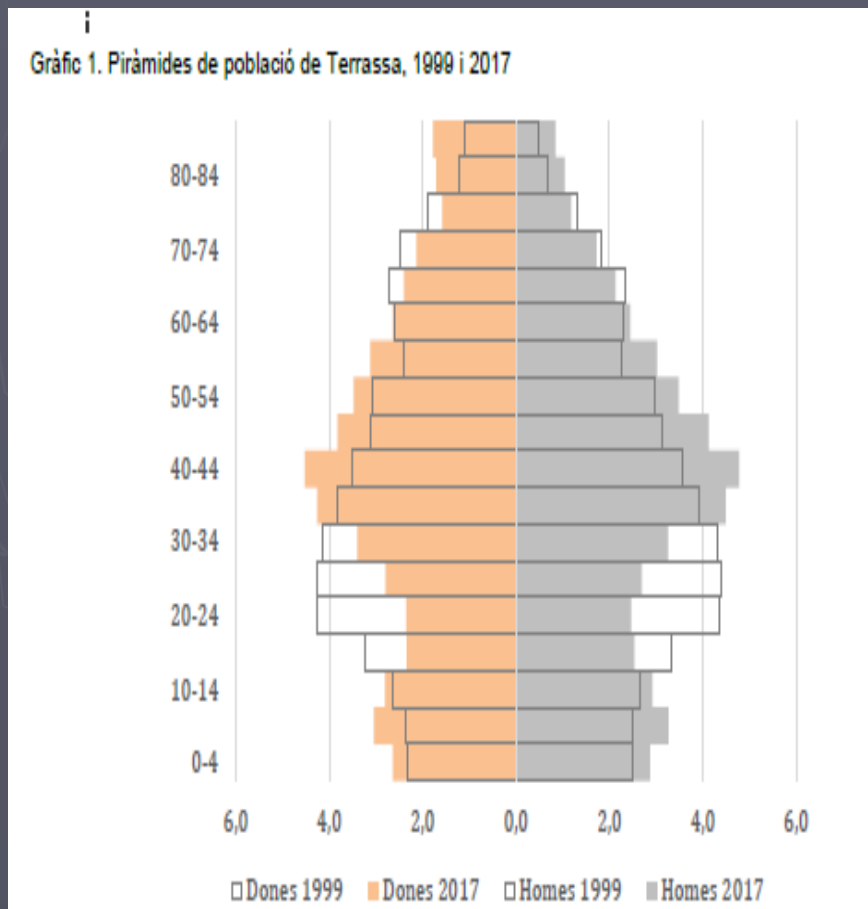
ENVELLIMENT

L'any 2021 Terrassa té 224.097 habitants, dels quals el **22,42% té 60 anys o més (50.200 persones)**. Segueix el procés d'envelliment de tota la societat occidental, tot i que percentualment per sota de la mitja catalana.

Els Districtes I, IV i V són els que tenen més persones majors de 85 anys

Al 2018 la **taxa d'envelliment** (percentatge de persones majors de 65 respecte la població menor de 15 anys) – 89,02% -s'ha anat reduint des del 1999.

La **taxa de sobreenvelliment** es situa en el 16,24% - (percentatge de persones majors de 85 anys respecte la població major de 65 anys) augmenta de manera constant. (el 1999 era del 9,9%).

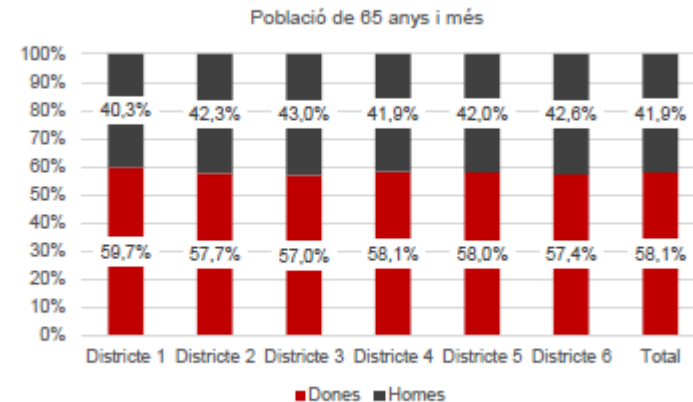

Diagnosi Terrassa

FEMINITZACIÓ

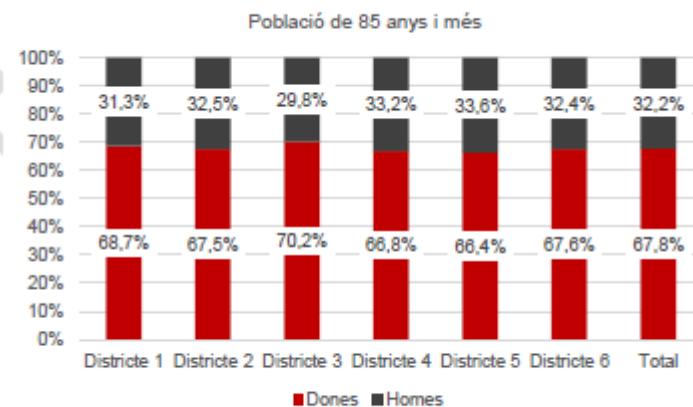
Majoritàriament aquesta població envellida és femenina tot i que cada vegada el nombre d'homes és més alt. Aquesta **feminització de la població és especialment significativa en la població de més de 85 anys** (on la població femenina quasi duplica la masculina). Entre les persones de **60 anys o més** de la ciutat, les dones representen el 56,39% en relació als homes 43,61%. **A partir dels 80 anys**, les dones representen el 64,44% (7.367dones) respecte els homes , 35,56% (4.065 homes)

Gràfic 3: Distribució de la població de 65 anys i més, per gènere i districtes 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

Gràfic 4: Distribució de la població de 85 anys i més, per gènere i districtes 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

Diagnosi Terrassa

HABITATGE I SOLEDAT

De les 83.000 llars existents a Terrassa, prop de **15.000 estan conformades en la seva totalitat per persones que tenen 65 anys o més** (un 18% de totes les llars de la ciutat). Al voltant de **8.000 persones majors de 65 anys viuen soles**, 1.000 persones més que les que hi vivien el 2010, només 6 anys enrere. Una de cada quatre persones majors de 65 viu sola a Terrassa (**22,5%**).

Taula 4. Evolució de la població de 65 anys i més que viu sola a Terrassa, 2010 – 2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Població amb més de 65 anys	31.983	32.558	33.178	34.058	34.652	35.185	35.746
Població major de 65 anys que viu sola	7.089	7.282	7.393	7.589	7.743	7.882	8.047
Índex de solitud de les persones de 65 anys i més	22,2%	22,4%	22,3%	22,3%	22,4%	22,4%	22,5%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

Taula 5. Nombre i proporció de llars amb persones majors de 65 anys als districtes de Terrassa, 2017

Nombre de Llars segons districtes municipals	Famílies on tots els membres tenen 65 anys i més		Llars on només hi viu 1 persona que té 65+ anys		
	Absoluts	%	Absoluts	% respecte llars	
Districte I	14.146	2.942	20,8%	1.624	11,5%
Districte II	7.836	1.254	16,0%	731	9,3%
Districte III	12.740	2.116	16,6%	1.080	8,5%
Districte IV	15.161	2.842	18,7%	1.536	10,1%
Districte V	17.832	3.347	18,8%	1.726	9,7%
Districte VI	15.303	2.569	16,8%	1.350	8,8%
Total	83.018	15.070	18,2%	8.047	9,7%

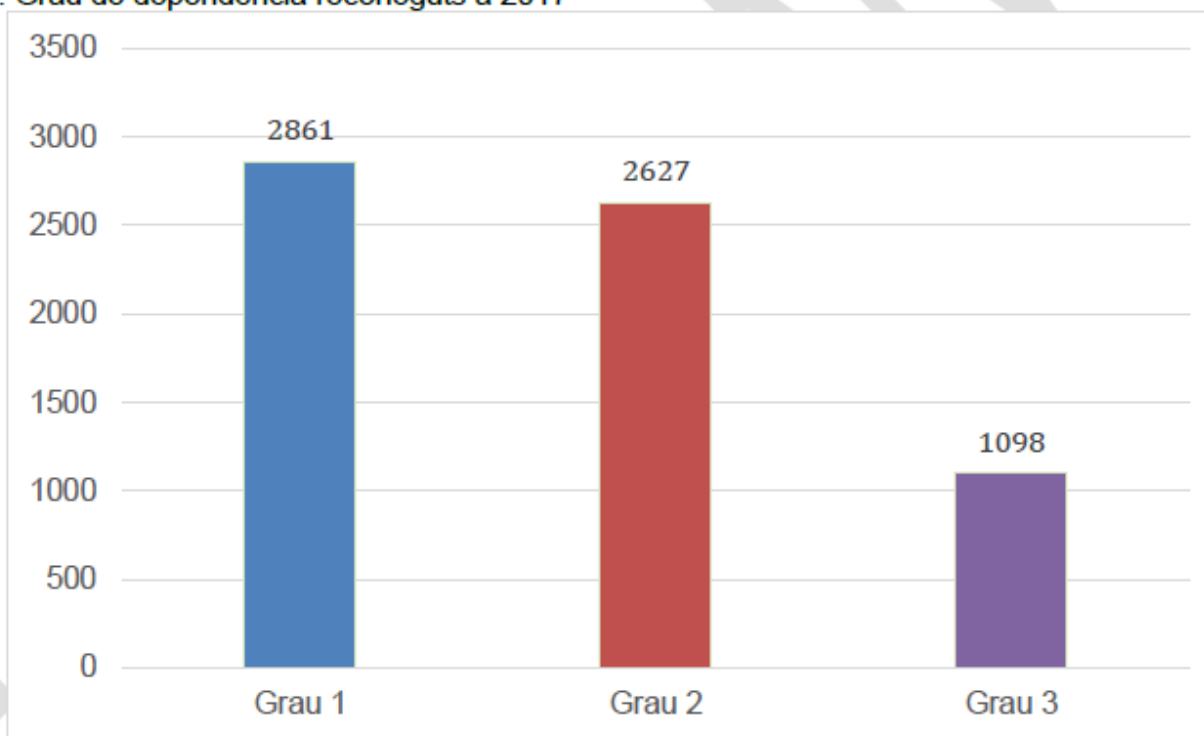
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

Diagnosi Terrassa

DEPENDENCIA

El 74% de la població major de 64 anys té reconeguda la dependència, la majoria de grau 1. L'evolució prevista és que cada vegada hi hagi més gent amb dependència reconeguda i amb graus més elevats

Gràfic 13. Grau de dependència reconeguts a 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

Diagnosi Terrassa

SERVEI D'ATENCIÓ A DOMICILI

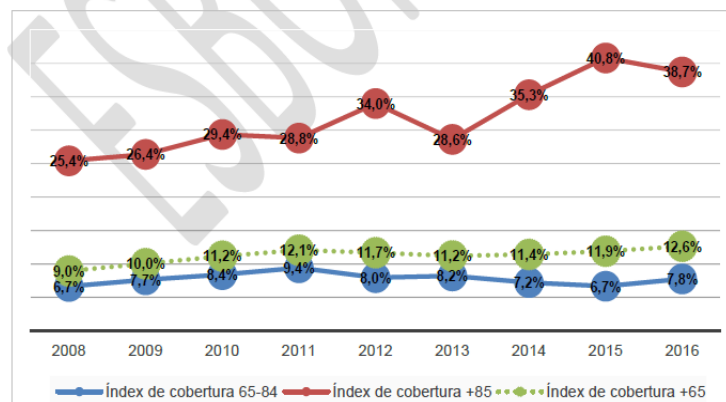
El nombre d'usuaris del SAD incrementat i l'índex de cobertura per a la població de majors de 65 anys es manté al voltant de 4'5 persones usuàries per cada 100 persones de 65 anys i més.

Taula 7. Accions i programes de serveis socials 2014-2016 Terrassa

Acció/programa	2011	2014	2016
Persones ateses Serveis Bàsics d'Atenció Social	29.154	32.899	38.287
Servei Ajut a Domicili	1.445	1.308	1.600
Menjar a Domicili	419	230	228

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

Gràfic 16. Evolució de l'índex de cobertura de la teleassistència, 2008-2016

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

TELEASSISTÈNCIA

Si l'any 2008 eren 2.771 les persones que disposaven d'aquest servei a la seva llar, l'any 2016 la xifra augmentava fins a 4.554 persones, un 64% superior.

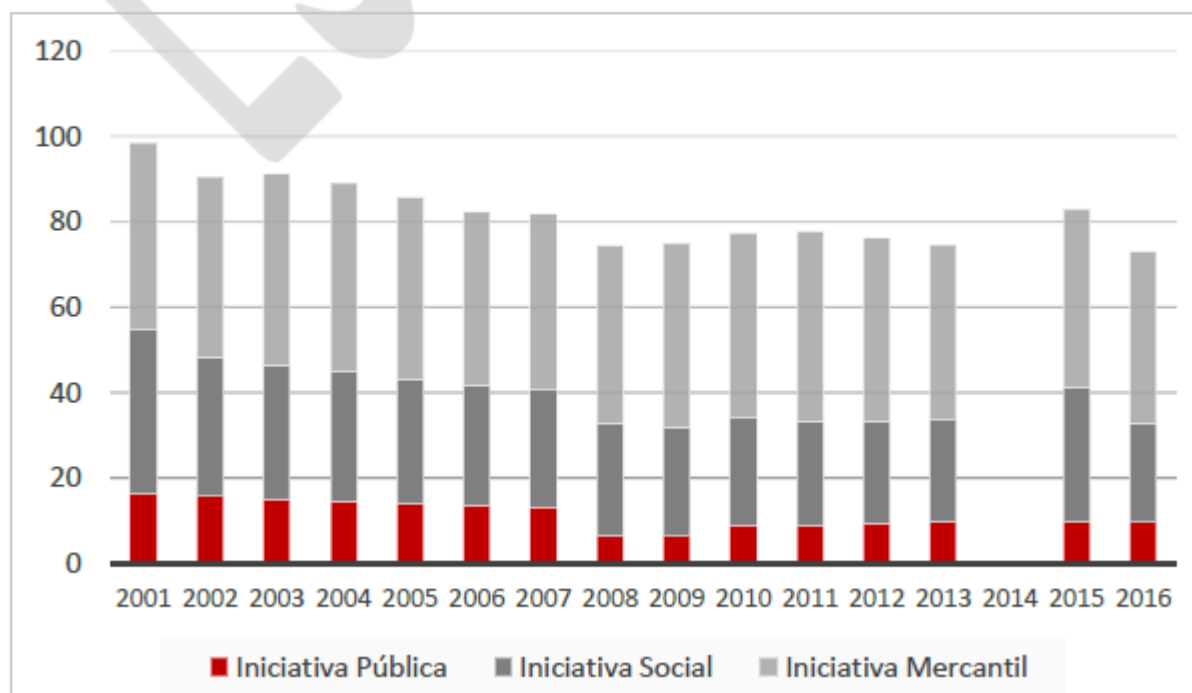
Aquest increment, s'ha esdevingut especialment entre la població de 85 anys i més. En aquest fragment de població, l'índex de cobertura ha augmentat del 25% l'any 2008 al 39% el 2016.

Diagnosi Terrassa

PLACES RESIDENCIALS

Les places residencials ofertades a la ciutat per cada 1.000 habitants majors de 65 anys, s'ha reduït del 98,58 a principis de segle al 72,99 actual. Respecte a les places en residències públiques, l'indicador s'ha reduït pràcticament a la meitat en els darrers 15 anys. Hi ha molta llista d'espera d'atenció residencial.

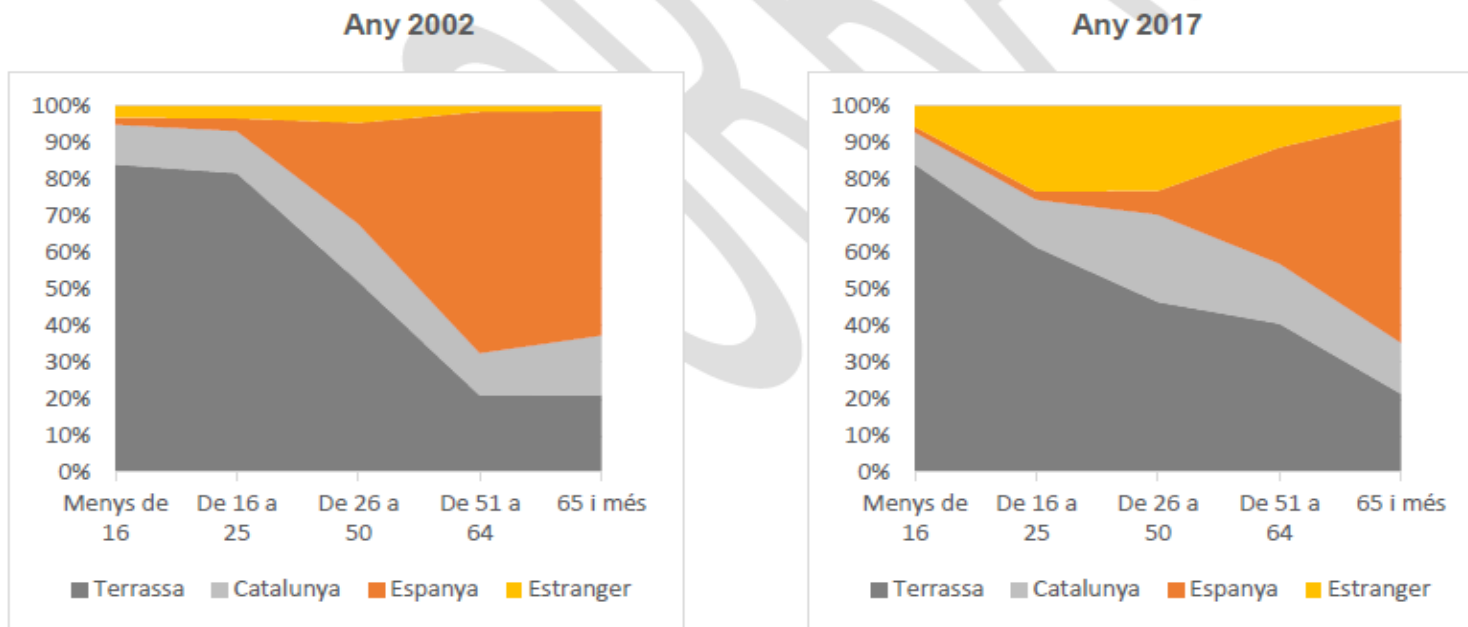
Gràfic 15. Evolució del nombre de places en residències per cada 1.000 habitants majors de 65 anys a Terrassa segons titularitat, 2001-2016

Diagnosi Terrassa

ORIGEN La població nascuda a la resta de l'Estat, representa el **61%** de la població de més de 65 anys. La població de procedència estrangera s'haurà de tenir en consideració en els propers anys, ja que el **11,4%** de la gent d'entre **51 i 64 anys ha nascut a l'estranger**.

Gràfic 9. Població segons lloc de naixement i grup d'edat. Terrassa, 2002 i 2017

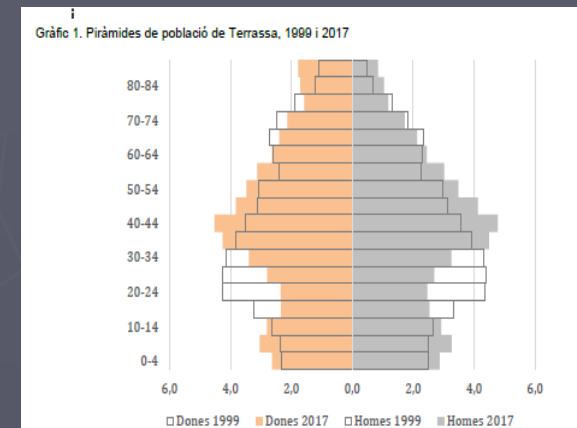

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Anuari Estadístic de Terrassa

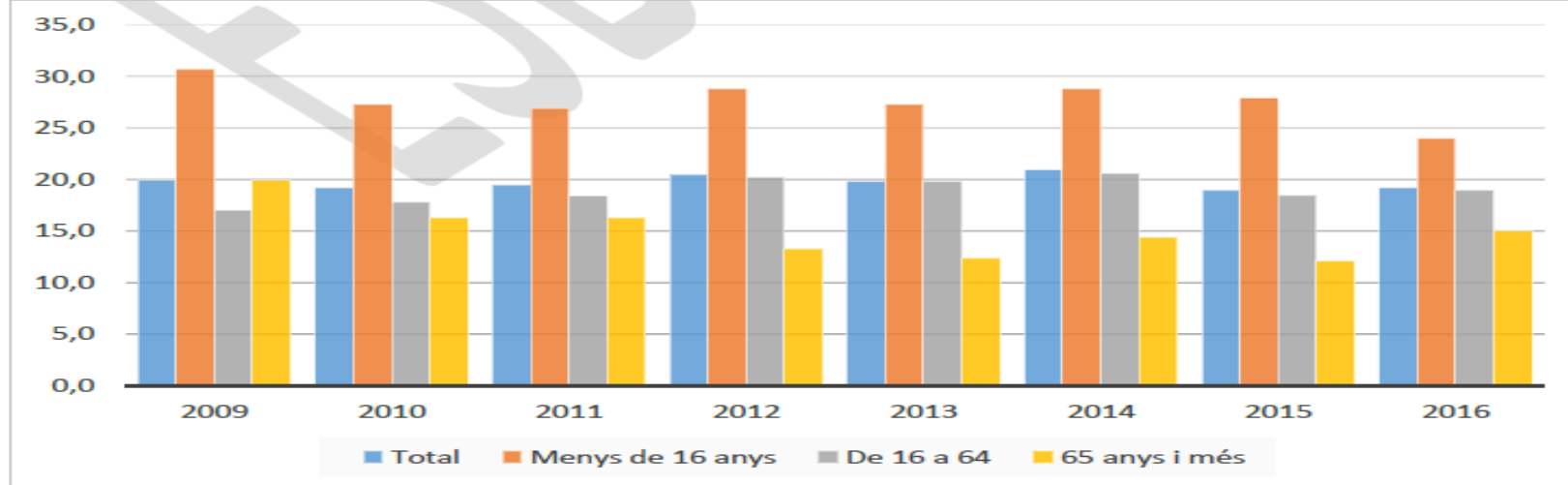
Diagnosi Terrassa

INDICADORS DE POBRESA

La població major de 65 anys, ha passat de ser el segon grup d'edat amb major risc de pobresa a ser el darrer.(2009-2016). Les probabilitats que una dona gran sigui pobre a Catalunya és un 50% superior a que ho sigui un home. Factors com l'atur, en la pre-jubilació o un augment desigual entre el cost de la vida i l'augment de les pensions pot provocar un escenari d'augment de risc de pobresa en persones grans. S'han de considerar les diferències entre sexes pel que fa a les prestacions d jubilació i les conseqüències que això pot tenir en matèria de pobresa, exclusió i salut.

Gràfic 10. Evolució de la taxa de risc de pobresa segons grups d'edat a Catalunya, 2009-2016

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT

The background of the slide is a dark blue-grey color. It features a faint, light-colored map of Catalonia, Spain, with its regional boundaries. In the lower-left corner, there is a compass rose with the letters 'N', 'E', 'S', and 'O' indicating North, East, South, and West respectively. The text is overlaid on this background.

Terrassa a la xarxa de Ciutats Amigues de la Gent Gran

**Es manté amb l'avaluació anual de les polítiques i accions
dirigides a les persones grans.**

Documents del PLEI

PLA ESTRATÈGIC DE LA GENT GRAN DE TERRASSA 2018

**Diagnosi Quantitativa i Qualitativa, eixos estratègics i objectius
PEGG 2018-2030**

PLA LOCAL PER A UN ENVELLIMENT INTEGRAL

**Incorpora i actualitza PEGG + nou procés participatiu +
reestructuració en:**

- PLEI 10 anys**
- PLA D'ACCIONS PER A UN ENVELLIMENT INTEGRAL mandat**

PLEI, marc de referència actualitzat

- **PLA ESTRATÈGIC DE LA GENT GRAN 2018**
- **Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030 de l'ONU**
- **Dècada de l'Envelliment Saludable 2020-2030 de l'OMS**
- **Carta de Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya**
- **Congrés Nacional de Gent Gran de Catalunya (2019)**
- **Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials i desplegaments posteriors.**
- **Altres Plans Municipals sectorials**

Missió

**Dissenyar polítiques públiques
per a les persones grans de la ciutat**

Visió

**Respondre als canvis estructurals socials
de forma activa, propera i participada**

Valors transversals (Surten del PEGG i afegint algun de nou del PLEI)

Persones grans i barri

Sentiment de pertinença de les persones grans al seu entorn proper, accessible i amigable

Apoderament i drets socials

El valor social de les persones grans, les seves aportacions i els seus sabers, com a subjectes actius de la societat, protegint les situacions de vulnerabilitat

Cohesió social i relacions intergeneracionals

Les relacions entre les persones grans i altres persones de diferents edats, com a valor i com a forma de relació, per teixir una ciutat propera i forta. Xarxa social i treball comunitari

Interseccionalitat

Mirada analítica de la diversitat des de la globalitat, com a eina per valorar les situacions i persones, evitant l'anàlisi de les discriminacions de forma segmentada

Innovació social i tecnologia

Innovació social, que en els nous temps ve associada a les noves tecnologies i a la capacitat digital

Interdependència

Construir relacions de dependència mútua entre la ciutadania i les institucions, des del reconeixement mutu i la igualtat, com a manera de fer del municipi

Línies estratègiques

L1 : La contribució social i cultural de les persones grans, el seu valor i reconeixement (PEGG)

L2: La cura a les vulnerabilitats de les persones grans (PEGG)

L3: Entorns propicis i favorables. Ciutat propera a totes les persones (PEGG)

L4: Comunicació, coneixement i sensibilització (PLEI)

L1 : La contribució social i cultural de les persones grans, el seu valor i reconeixement

Objectiu General

Fomentar la **participació activa** i la contribució social i cultural de les persones grans a la ciutat. Fomentar l'**envelliment actiu i saludable**

Objectius específics

- 1.1 Facilitar la **participació** activa de les persones grans
- 1.2 Potenciar projectes **intergeneracionals**
- 1.3 Promoure l'apoderament i els **drets** socials de les persones grans
- 1.4 Afavorir l'**envelliment actiu** i saludable
- 1.5 Afavorir el **reconeixement** del valor de les persones grans

L2: La cura a les vulnerabilitats de les persones grans

Objectiu General

Fomentar la salut i el benestar de les persones grans **vulnerables** i el seu entorn

Objectius específics

- 2.1 Potenciar serveis i suports a les cures de les persones en situació de dependència i altres vulnerabilitats
- 2.2 Impulsar el Protocol d'actuació davant el Maltractament de les persones grans
- 2.3 Promoure les tecnologies com a eina de suport a la cura
- 2.4 Impulsar els suports a la permanència voluntària a la pròpia llar
- 2.5 L'atenció residencial per a persones grans vulnerables
- 2.6 Afavorir les xarxes de suport i la proximitat per prevenir la solitud no desitjada

L3: Entorns propicis i favorables. Ciutat propera a totes les persones

Objectiu General

Fomentar una **ciutat acollidora i amigable** per a tothom

Objectius específics

3.1 Potenciar un entorn de la **ciutat accessible** per a tothom

3.2 Promoure un espai públic segur, sostenible i afavoridor de la **convivència**

3.3 Promoure noves **alternatives residencials**

L4: Comunicació, coneixement i sensibilització

Objectiu general:

Fomentar una ciutat proactiva en l'adaptació al **canvi demogràfic** que suposa l'envelliment de la població i els **nous reptes** que planteja

Objectius específics

- 4.1** Promoure la presència i participació de la gent gran als **mitjans de comunicació** i a les **Xarxes socials**
- 4.2** Fomentar **coneixements** i sabers de les persones grans i sobre les persones grans, per construir una ciutat per a tothom
- 4.3** **Sensibilitzar** a la ciutadania i **visibilitzar** les diferents realitats de les persones grans i els desafiaments que tenim com a societat

PLA ACCIONS 2022-2023

PLA D'ACCIONS

PER A UN ENVELLIMENT INTEGRAL

2022-2023

Concreció d'accions vinculades a l'envelliment integral de la resta de serveis municipals (25) vinculats a Programa de Govern vigent i al PLEI, més propostes noves accions.

Valoració i integració de les aportacions que s'extrauran de les actuacions del procés participatiu en les diferents línies estratègiques del PLEI (no accions concretes)

Actuacions procés participatiu

(maig-juliol 2021)

- 1 Diagnòstic** Actualització de la informació
- 2 Entrevistes** Entrevistes a persones significatives de la ciutat a càrrec de persones sèniors
- 3 Treball transversal** Tallers online amb els diferents serveis municipals
- 4 Tallers presencial** Tallers amb els membres del Consell Municipal de la Gent Gran, amb la Federació d'Entitats de Gent Gran de la ciutat grup de treball del Congrés Gent Gran
- 5 Participa Terrassa** Qüestionari adreçat a tota la ciutadania

Ajuntament de
Terrassa